

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

ĐỖ CHU

Phù sa

TẬP TRUYỆN

Mảnh vườn xưa hoang vắng

TẬP TRUYỆN

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

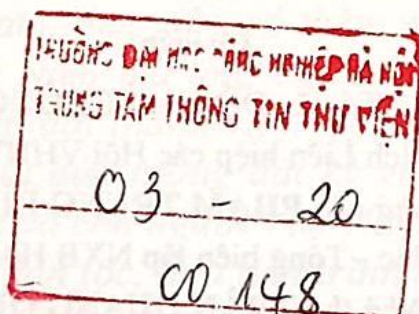
ĐỖ CHU

Phù sa

TẬP TRUYỆN

Mảnh vườn xưa hoang vắng

TẬP TRUYỆN

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà xuất bản Văn

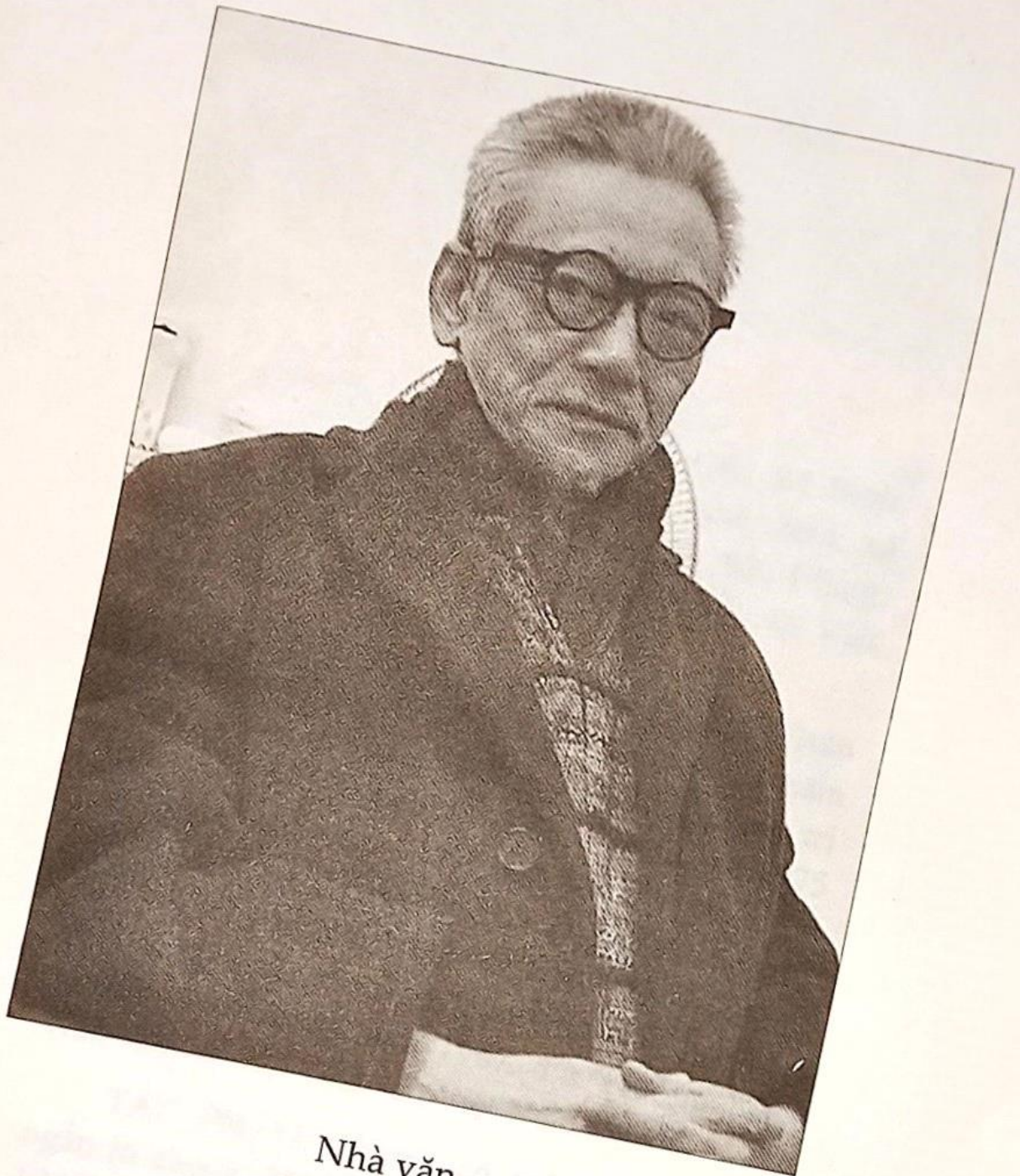
Học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà Văn thực hiện dự án “Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước” (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: “Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước”. Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012. Nhà xuất bản Hội Nhà Văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà Văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NXB HỘI NHÀ VĂN

Nhà văn
ĐỖ CHU

TIỂU SỬ

HỌ VÀ TÊN KHAI SINH: Chu Bá Bình.
Sinh ngày 5 tháng 2 năm 1943. Quê quán: xã
Quảng Minh, huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang.
Đảng viên Đảng CSVN. Vào Hội Nhà văn Việt
Nam năm 1969.

Học xong trung học tại trường cấp 3 Hàn
Thuyên tỉnh Bắc Ninh, nhập ngũ tháng 7 năm
1963, đã có 12 năm phục vụ tại Cục chính trị
quân chủng Phòng không- Không quân. Từ 1975
chuyển về công tác ở Hội Nhà văn Việt Nam. Là
học viên khoá II Trường đào tạo bồi dưỡng các
cây bút trẻ Hội Nhà văn Việt Nam (1965-1966).
Học viên Khoa sáng tác Học viện Văn học M.
Gorky, Mátxcova, năm 1987. Là Trưởng ban
Nhà văn Trẻ Hội Nhà văn Việt Nam khoá 6.

TÁC PHẨM: *Hương cỏ mật* (tập truyện
ngắn in chung, 1963); *Phù sa* (tập truyện ngắn,
1967); *Vòm trời quen thuộc* (bút ký, 1969); *Gió
qua thung lũng* (truyện ngắn, 1971); *Tháng Hai*
(tập truyện ngắn, 1979); *Những chân trời của
các anh* (tùy bút, 1980); *Trung du* (truyện ngắn

1985); *Mảnh vườn xưa hoang vắng* (tập truyện ngắn, 1989); *Một loài chim trên sóng* (2002); *Đỗ Chu - Truyện ngắn tuyển tập* (2003); *Tàn mạn trước đèn* (2004); *Thăm thăm bóng người* (tùy bút, 2008); *Chén rượu gạo đầy vò* (tùy bút, 2013). Một số truyện ngắn đã được dịch ra các tiếng nước ngoài.

GIẢI THƯỞNG: Giải thưởng cuộc thi truyện ngắn của tạp chí *Văn nghệ quân đội* năm 1963. Giải thưởng Hội Nhà văn Việt Nam năm 2002. Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật, đợt I, 2001. Giải thưởng ASEAN 2004. Giải thưởng Hội Nhà văn Việt Nam năm 2005. Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học Nghệ thuật năm 2012.

PHÙ SA

(Tập truyện)

1967

HƯƠNG CỎ MẬT

Ngay trong cuộc sống bình dị của mỗi người, cái bất ngờ cũng vẫn thường tìm tới. Đối với Tuấn, việc thầy anh lấy cô giáo Nhâm quả là chuyện quá bất ngờ. Mới sáu tháng trước đây, khi anh còn là một cậu học sinh lớp mười, thì quan hệ giữa anh và cô giáo Nhâm hoàn toàn chỉ là quan hệ thầy trò. Nhưng bây giờ thì... khác nhiều rồi. Tuấn rời ghế nhà trường đi làm lính nghĩa vụ được non năm tháng thì thầy anh và cô giáo Nhâm của anh tuyên bố xây dựng với nhau. Về sau, trong những lúc rỗi rãi, anh vẫn thường suy nghĩ chuyện này. Và anh cảm thấy cái bất ngờ nào đến với người ta cũng không hề đột ngột, không hề tình cờ mà nó đến dần dà, im lặng, chắc chắn. Chính vì thế mới có chuyện như chuyện của thầy anh và cô giáo Nhâm.

Tuấn chỉ thực sự biết mặt thầy anh từ sau ngày hòa bình lập lại mấy tháng. Một chiều, cậu bé Tuấn đứng ở đầu xóm mãi nhìn mặt trời đỏ ối đang chìm xuống phía sau núi Voi làng mình, thì có một anh bộ đội bước tới. vai anh bộ đội khoác ba lô, bên hông có cả súng lục cẩn thận. Anh bộ đội ấy hỏi thăm vào nhà

cụ phó Huy. Tuân trố mắt nhìn lên một lúc rồi lúng búng trả lời:

- Cụ phó Huy là nhà em, là ông em đây!

Thế rồi Tuân mừng rỡ chạy lên trước, dẫn anh bộ đội đeo súng lục ấy về nhà. Anh bộ đội ngậm ngùi nhìn thẳng bé nét mặt đang rạng rỡ hẳn lên kia, khẽ hỏi:

- Làm sao... bị cụt tay? Máy bay bắn à?

Tuân ngớ người nhìn lại anh bộ đội một lát, rồi như sực nhớ ra, cậu bé cười phá lên:

- Không, có cụt đâu!

Rồi cậu ta lấy cánh tay phải đang đút trong túi, vén vạt áo lên ngậm vào miệng, thông thả cởi những vòng dây chuỗi đang buộc chặt cánh tay trái vào người. Thọc cánh tay "cụt" vào ống áo rồi, Tuân giơ cả hai tay lên vừa phân bua, vừa khoe:

- Ở xóm em, chỉ em giả làm thương binh tài nhất. Buộc ép cánh tay vào sườn như thế, không đứa nào nhìn thấy tay mình khuyết khuyết trong áo nữa.

Anh bộ đội nhếch mép cười mà lại như muốn khóc, ôm lấy Tuân và không nói gì nữa. Vào tới sân, Tuân gọi to:

- Ông ơi, có anh bộ đội!

Rồi cậu bé tụt lại phía sau, bẽn lẽn. Anh bộ đội cứ để nguyên ba lô trên vai, cúi đầu để khỏi cộc vào mái

ra, bước vào. Đứng im nhìn ông cụ đang ngồi trên phản một lát, bằng một giọng ô ô, anh nói:

- Ông vẫn khỏe!

Ông cụ đặt chiếc xe điều lên đùi, ngửa mặt nhìn hồi lâu:

- Ai thế?

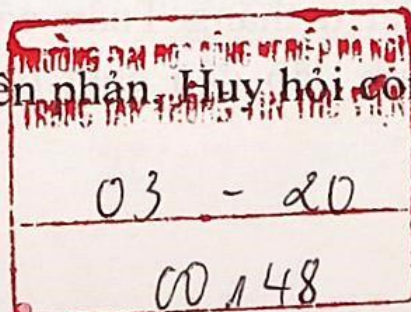
- Con, Huy đây! Thầy không nhận ra con ư?

Ông cụ kêu "trời ơi" rồi hấp tấp đứng dậy, đỡ ba-lô cho con trai, luýnh quính diu anh ngồi xuống phản. Cụ nói to mà nghe như tắc ở cổ họng:

- Thằng Tuấn đâu? Bố mày về đây! - Rồi cụ hạ thấp giọng: - Mười mấy năm xa cách còn gì nữa, bố con không nhận ra nhau là phải!

Tuân ngồi dựa lưng vào chiếc cột ở cửa ra vào, mắt trần trần nhìn bố. Ừ, chỉ có cái sẹo bên hàm là khác trong chiếc ảnh ngày xưa của u thôi, cũng có già hơn trong ảnh một chút, thế mà mình không nhận ra từ ngoài xóm. Huy đưa mắt nhìn qua gian nhà mới dựng một lượt rồi hai bố con anh cứ thế ngồi bên nhau. Trong những lúc gặp gỡ kỳ lạ như thế này, nếu là người lớn, người ta dễ dàng qua được những phút ngỡ ngàng xa lạ mà làm quen với nhau, còn đối với một đứa trẻ, nhất là những đứa trẻ đã lớn như con mình, thân mật được với nhau ngay thật khó lắm, Huy biết vậy.

Ngồi im trên phản, Huy hỏi con:

MỤC LỤC

LỜI NHÀ XUẤT BẢN.....	7
TIÊU SỬ.....	11
PHÙ SA.....	13
- Hương cỏ mật	15
- Thung lũng cỏ.....	32
- Mùa cá bột.....	48
- Chiến sĩ quân bưu.....	62
- Chân trời	83
- Phù sa	130
- Đường qua nhà.....	150
- Gia đình những người đi xa	159
MẢNH VƯỜN XƯA HOANG VẮNG.....	181
- Cánh đồng không có chân trời.....	183
- Mê lộ	247
- Mảnh vườn xưa hoang vắng.....	310